

Nastolatek nie jest dorosły. Jego sposób myślenia i postępowania są więc naturalnie jeszcze niedojrzałe. To rodzice są odpowiedzialni - również w świetle prawa - za przestrzeganie zasad i norm społecznych.

DLACZEGO MŁODZIEŻ SIĘGA PO UŻYWKI?

- chcą doznać nowych przygód;
- zbieranie nowych doświadczeń;
- ich forma ucieczki od problemów;
- metoda radzenia sobie ze słabościami;
- chęć poczucia się "dorosłym".

“ NAJLEPSZYM „CZYNNIKIEM OCHRONNYM” SĄ SILNE WIEZI RODZINNE. ”

JAK CHRONIĆ SWOJE DZIECKO?

- Bądź przykładem - nasze czyn mówią "głośniej" niż słowa.
- trzymaj się jasnych i znanych zasad;
- rozmawiaj - nie unikaj "trudnych" tematów i pytań;

JAK REAGOWAĆ W MOMENCIE, KIEDY DZIECKO "JEST POD WPŁYWEM"?

- poczekaj z rozmową do czasu aż "będzie czyste";
- staraj się powstrzymać złość - krzyk nie rozwiąże problemu;
- zweryfikuj i spróbuj ustalić skalę problemu;
- trzymaj się faktów i zasad;
- bądź sprzymierzeńcem gotowym pomóc, nie wrogiem.

JAK ROZPOZNAĆ, ŻE DZIECKO BYĆ MOŻE BIERZE NARKOTYKI?

Niepokojące sygnały:

- złe samopoczucie rano, lepsze po południu,
- zmęczenie, drażliwość,
- krosty i owrzodzenia (szczególnie w okolicy nosa),
- ogólny spadek energii lub nadpobudliwość,
- pojawienie się niepokoju ruchowego, nadaktywności,
- zawroty głowy,
- obniżona dbałość o higienę osobistą,
- niechlujny wygląd, który nie przeszkadza mu/jej,
- mowa – niespójna, bełkotliwa, chaotyczna, potok słów bez pauz – lub też milczenie, wycofanie.

Oczy:

- przekrwione, napuchnięte lub szkliste,
- nadmiernie rozszerzone lub zwężone źrenice,
- używanie kropeł do oczu i skarżenie się na alergię lub tłumaczenie, że to przez komputer

Jama ustna:

- suchość w ustach,
- częste oblizywanie warg językiem,
- oddech z zapachem alkoholu, marihany,
- kaszel,
- problemy z zębami.

Skóra:

- nienaturalnie blade palce,
- czerwone plamy na ciele,
- noszenie bluzek z długim rękawem, nawet w gorące dni,
- nadmierna potliwość,
- ślady po wstrzyknięciach wzdłuż żył.

Kontakty z rodziną, rówieśnikami:

- unikanie rozmów z rodzicami,
- wyobcowanie, zamknięcie się w sobie,
- przesiadywanie w swoim pokoju, unikanie spotkań rodzinnych,
- jedzenie w swoim pokoju,
- narastający konflikt z członkami rodziny,
- lekceważenie i łamane zasad obowiązujących w domu,
- nowi znajomi, których nie przedstawia,
- wymiana grona znajomych,
- stawianie w obronie stosowania używek,
- bunt na wszelkie normy i zasady,
- coraz częstsze spóźnienia lub nie wraca na noc do domu,
- wymyka się z domu.

JAK ROZPOZNAĆ, ŻE DZIECKO MOŻE SPOŻYWAĆ ALKOHOL?

Sygnały ostrzegawcze:

- Chwiejność emocjonalna i zmiany nastroju,
- Niechęć do rozmów, zamykanie się w sobie,
- Wagary i znikanie z domu bez powodu,
- Zmiana towarzystwa i „ukrywanie” nowych znajomych,
- Pogorszenie wyników w nauce, problemy z zachowaniem,
- Zmiany w wyglądzie zewnętrznym,
- Kłamstwa,
- Rezygnacja z dotychczasowych pasji i zainteresowań,

- Problemy somatyczne (ból głowy, żołądka, itp.)
- Kradzieże drobnych sum z domu,
- Reagowanie rozdrażnieniem na próby podjęcia rozmów o alkoholu.

GDZIE SZUKAĆ POMOCY?

- zgłoś problem w szkole;
- 800 100 100 Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci;
- 800 120 148 Anonimowa policyjna linia specjalna.

DOPALACZE

To najczęściej mieszanki roślinne połączone z syntetycznymi narkotykami. Produkty te charakteryzują się wysoką toksycznością: działają na ośrodkowy układ nerwowy i mogą doprowadzić do nieodwracalnych uszkodzeń różnych narządów wewnętrznych (serca, płuc, wątroby itd.).

Występują jako dopalacze:

- o działaniu pobudzającym: Ich działanie podobne jest do efektów zażycia narkotyków z grupy amfetamin (amfetamina, metamfetamina, MDMA) lub kokainy. Substancje te najczęściej występują w postaci proszku, kryształków, rzadziej pigułek.

DOPALACZE

Substancje te są niebezpieczne ze względu na ryzyko powstania m.in. zaburzeń pracy serca oraz zaburzeń neurologicznych. Mogą występować także zaburzenia psychiczne, którym towarzyszą halucynacje oraz urojenia.

- dopalacze działające podobnie do marihuany:

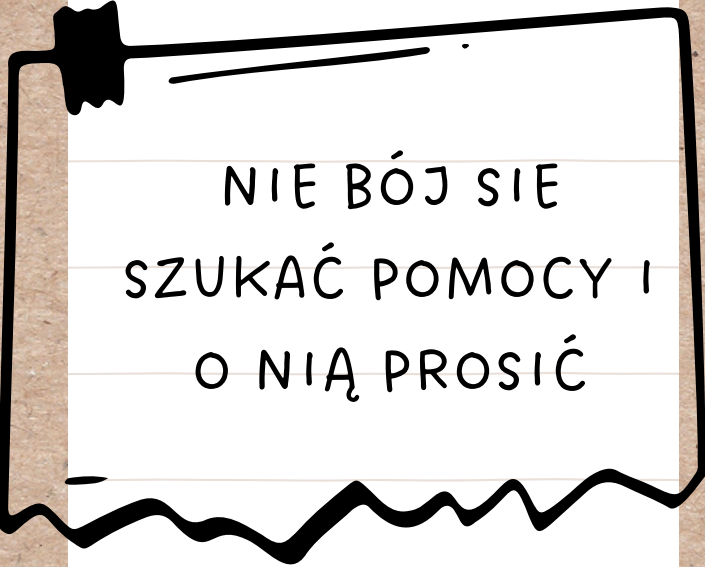
Występują przede wszystkim w postaci mieszanek ziołowych lub proszku. Pali się je w „skrętach” lub fajce, podobnie jak marihuanę. Po użyciu mogą pojawić się negatywne skutki takie jak: podwyższenie tętna i ciśnienia krwi, wymioty, „gonitwa” myśli, nerwowość, stany lękowe, zaburzenia psychiczne, senność, „zamazana” mowa, bóle w klatce piersiowej, drgawki, a nawet utrata przytomności

DOPALACZE

- dopalacze o działaniu halucynogennym:

Charakteryzują się działaniem na ośrodkowy układ nerwowy już w bardzo niewielkich dawkach i dlatego łatwo je przedawkować. Używanie substancji z tej grupy może powodować: nudności, wahania nastroju, bezsenność, niepokój, halucynacje, silne pobudzenie psychoruchowe. Mogą także występować tzw. „bad tripy” (ang. zła podróż). W takim przypadku pojawiają się szczególnie przykre doznania psychiczne, takie jak: przenikliwy lęk, a nawet panika. Mogą prowadzić do utraty kontroli nad własnym zachowaniem.

opracowano na podstawie "Nowe narkotyki - "dopalacze"" B.Bukowska, Mi.Kidawa, A.Radomska, A.Poleganow.

NIE BÓJ SIĘ
SZUKAĆ POMOCY I
O NIĄ PROSIĆ

- bezpłatna infolinia
Państwowej Inspekcji
Sanitarnej Nowe Narkotyki
- Dopalacze 800 060 800
(czynna całą dobę)
- Telefonie Zaufania
Narkotyki Narkomania 801
199 990